

των **Τάσου Κωστόπουλου, Αντας Ψαρρά**

Ξάφνιασε ο Αρχηγός της Χρυσής Αυγής με την ομιλία του την περασμένη Δευτέρα στη Βουλή. Τέτοια υποστήριξη η κυβέρνηση δεν την έχει εξασφαλίσει ούτε από όλες τις πρώην συνιστώσες του ΣΥΡΙΖΑ. Με γλώσσα κεντρώου ευπατρίδη πολιτικού, ο Νίκος Μιχαλολιάκος ξεκίνησε την αγόρευσή του με ένα πρωτοφανές φιλοκυβερνητικό άνοιγμα: «Είπε ο κ. Τσίπρας, ο κύριος πρωθυπουργός, ότι η χώρα σταματά να είναι μνημονιακή αποικία. Είθε. Αναμένομεν». Και στη συνέχεια ο Μιχαλολιάκος εξύμνησε τις πρώτες κινήσεις της κυβέρνησης, πιστώνοντάς την μάλιστα με το γεγονός ότι είχε το θάρρος να προχωρήσει σε μονομερείς ενέργειες αναφερόμενος στα νομοσχέδια για την αντιμετώπιση της ανθρωπιστικής κρίσης και τις 100 δόσεις.

Με την πολύχρονη εμπειρία του ο βετεράνος ναζιστής φρόντισε να μην περιλάβει στον λόγο του τίποτα επιλήψιμο. Για να μη στενοχωρηθούν όμως και οι φανατικοί οπαδοί του βρήκε τρόπο να τους κλείσει το μάτι. Δήλωσε σταθερός στις απόψεις του, κρυπτόμενος πίσω από τον Αντώνη Σαμαρά: «Προηγουμένως ο πρόεδρος της Νέας Δημοκρατίας μίλησε για “ορδές λαθρομεταναστών” που έχουν καταλάβει τις πόλεις. Τι παραπάνω είχαμε πει εμείς, που η κυβέρνησή του γι' αυτά τα λόγια μάς χαρακτήρισε “εγκληματική οργάνωση”;»

Είναι εντυπωσιακή η μεταστροφή του Αρχηγού, ιδιαίτερα αν λάβει κανείς υπόψη του ότι κατά την προεκλογική περίοδο το βασικό σύνθημα της οργάνωσης ήταν «ψηφίστε μας για να φράξουμε τον δρόμο στον ΣΥΡΙΖΑ, γιατί εμείς είμαστε οι μόνοι που δεν έχουμε συνθηκολογήσει με τους προδότες κομμουνιστές». Βέβαια δεν χρειάζεται να είναι κανείς ιδιαίτερα οξυδερκής για να αντιληφθεί το πού στοχεύει η νέα πολιτική γραμμή της ναζιστικής οργάνωσης. Καταρχάς να ενταχθεί στο λαϊκό «αντιμνημονιακό» μέτωπο και μέσα από αυτό να εξασφαλίσει μια νέα πολιτική νομιμοποίηση. Και σε δεύτερο στάδιο να είναι έτοιμη να εκμεταλλευτεί μέρος της λαϊκής δυσαρέσκειας στην περίπτωση που η κυβέρνηση σκοντάψει.

Αλλά δεν είναι μόνο αυτό. Ο ξαφνικός έρωτας της Χρυσής Αυγής για τον ΣΥΡΙΖΑ και την Αριστερά σχετίζεται και με κάτι άλλο που απασχολεί έντονα τον Αρχηγό τον τελευταίο καιρό. Φυσικά αναφερόμαστε στην επικείμενη μεγάλη δίκη, από την οποία θα κριθεί το μέλλον και του ίδιου και της οργάνωσής του, τουλάχιστον στο επιχειρησιακό κομμάτι το οποίο ευθύνεται για τις γνωστές εγκληματικές πράξεις. Μέσα από τα καλά λόγια για την κυβέρνηση ο Μιχαλολιάκος θέλει να δείξει και προς τη Δικαιοσύνη τη νομιμοφροσύνη του, με στόχο να θολώσει την εικόνα του Αρχηγού μιας εγκληματικής οργάνωσης που προβάλλει μέσα από την ογκώδη δικογραφία και περιγράφεται στο βούλευμα του Συμβουλίου Εφετών. Στην προσπάθειά του αυτή έχει βρει απρόσμενη βοήθεια από την αμηχανία που εκπέμπει μέχρι σήμερα η κυβερνητική παράταξη και τις αντιφατικές κινήσεις που σημαδεύτηκαν από τις πρωτοβουλίες της προέδρου της Βουλής και άλλων κυβερνητικών στελεχών.

Τα Τάγματα Εφόδου, που σήμερα αρνείται ο Μιχαλολιάκος |

Ο Μιχαλολιάκος δεν έγινε βέβαια ξαφνικά αριστερός. Το μόνο που αποζητά είναι η εύνοια και οι ανοιχτοί δίαιυλοι προς τους μηχανισμούς του βαθέος κράτους, τους οποίους διασφαλίζει η ανοχή της εκάστοτε κυβέρνησης. Αυτός είναι ο λόγος που στην ίδια συζήτηση της Ολομέλειας της Βουλής έσπευσε να απαντήσει στον κ. Σαμαρά, ο οποίος ειρωνεύτηκε τον πρωθυπουργό για τη «φουλ υποστήριξη από τον εκπρόσωπο της Χρυσής Αυγής». Ο Μιχαλολιάκος δεν δίστασε να αντιτάξει το γεγονός ότι η Χρυσή Αυγή συνεργαζόταν κυρίως με τη Νέα Δημοκρατία: «Είπε προηγουμένως ο πρόεδρος της Νέας Δημοκρατίας ότι είχε φουλ υποστήριξη από τον εκπρόσωπο της Χρυσής Αυγής η κυβέρνηση του ΣΥΡΙΖΑ και των ΑΝ.ΕΛΛ. Ουδέν ψευδέστερον! Θα θυμίσω -πριν αναφερθώ στο αν υπάρχει αυτή η υποστήριξη ή όχι- ότι στην εποχή Μπαλτάκου εδώ, σε αυτήν τη Βουλή, ήθελε να περάσει έναν νόμο η Νέα Δημοκρατία για τους ιεροδιδάσκαλους στη Θράκη και το ΠΑΣΟΚ δεν συμφωνούσε, διαφώνησε. Και με τις ψήφους της Χρυσής Αυγής και των Ανεξαρτήτων Ελλήνων πέρασε το νομοσχέδιο. Μας το είχαν ζητήσει αυτό, κρίναμε ότι είναι εθνικώς πρέπον και το είχαμε ψηφίσει. Αντίθετα δεν ψηφίσαμε ποτέ κανένα νομοσχέδιο του ΣΥΡΙΖΑ και μάλιστα κάτω από διαδικασίες αυτής της μορφής. Δεν εξέφρασα καμία υποστήριξη. Εξέφρασα την άποψη ότι η κυβέρνηση του ΣΥΡΙΖΑ βρίσκεται στην εξουσία για να καταγγείλει, να καταργήσει το μνημόνιο, να επανέλθει η εθνική κυριαρχία στη χώρα, να σταματήσει αυτή η δουλική δανειακή σύμβαση με το αγγλικό δίκαιο και επιφυλάσσομαι για το όχι μακρινό μέλλον, σύμφωνα με τις ίδιες τις εξαγγελίες του πρωθυπουργού».

Η αλήθεια είναι ότι ο Μιχαλολιάκος έχει ήδη βάλει σε ενέργεια το μόνιμο σχέδιό του, το ίδιο που εφαρμόζει από τη δεκαετία του 1970 κάθε φορά που ο ίδιος ή η οργάνωσή του έχει προβλήματα με τη Δικαιοσύνη. Οπως θα δούμε, αυτό το σχέδιο είναι πολύ απλό. Συνίσταται στη δική του εξαφάνιση, έτσι ώστε οι ποινικές ευθύνες για τις εγκληματικές δραστηριότητες να πέφτουν σε κάποιους άλλους «συναγωνιστές» του, τους οποίους στη συνέχεια, αν χρειαστεί, είναι έτοιμος να απομακρύνει από κοντά του. Δεν είναι τυχαίο που όλοι του οι υπαρχηγοί, εκείνοι που είχαν την άμεση καθοδήγηση των «ομάδων κρούσης» και της «φάλαγγας», δηλαδή των Ταγμάτων Εφόδου, βρέθηκαν κατά καιρούς κατηγορούμενοι

και στο τέλος εκδιώχτηκαν ή υποχρεώθηκαν να αποχωρήσουν εντελώς από την οργάνωση. Κατά σειρά: Ιωάννης Γιαννόπουλος, Αντώνιος Ανδρουτσόπουλος (Περίανδρος), Χάρης Κουσουμβρής, Δημήτρης Ζαφειρόπουλος. Μόνο ο Ηλίας Κασιδιάρης γλίτωσε (προς το παρόν), αλλά αφού δέχτηκε μέχρι την προφυλάκισή του όλες τις εντολές του Αρχηγού, έως και την αλλαγή του συνηγόρου του.

Η τακτική για τη δίκη

Σύμφωνα με πρόσφατα δημοσιογραφικά ρεπορτάζ, ο Μιχαλολιάκος προσανατολίζεται να απέχει από το μεγαλύτερο μέρος της ακροαματικής διαδικασίας («Real News», 29.3.2015). Δηλώνει ότι θα παρουσιαστεί την πρώτη μέρα της δίκης, στις 20 Απριλίου, και σχεδιάζει να μην είναι παρών στη συνέχεια, τουλάχιστον όσο θα ερευνώνται οι πρώτες υποθέσεις (δολοφονία Παύλου Φύσσα, επίθεση στους αφισοκολλητές του ΠΑΜΕ, επίθεση στο σπίτι των Αιγυπτίων αλιεργατών). Με αυτό τον τρόπο σκοπεύει να αποστασιοποιηθεί από την εγκληματική δράση και ελπίζει να βγει από το κάδρο της καθημερινής ενασχόλησης των μέσων ενημέρωσης για την υπόθεση. Την ίδια γραμμή αναμένεται να ακολουθήσουν και οι άλλοι βουλευτές της οργάνωσης.

Η εκτέλεση του σχεδίου αυτού δεν προβλέπεται πάντως και τόσο εύκολη. Ο λόγος είναι ότι αυτή τη φορά η δικογραφία περιλαμβάνει πολλά στοιχεία για την άμεση εμπλοκή της ηγεσίας της οργάνωσης ακόμα και στα συγκεκριμένα περιστατικά. Και είναι πρώτη φορά που η Δικαιοσύνη έχει ανοίξει τον φάκελο της ίδιας της ηγεσίας. Ετσι τα ντοκουμέντα της δικογραφίας αναπλάθουν τον τρόπο λειτουργίας, καταγράφουν τις εντολές, επιβεβαιώνουν την απόλυτη ιεραρχική δομή. Υπάρχει λ.χ. στην περίπτωση της δολοφονίας του Παύλου Φύσσα καταγραμμένη η άμεση επικοινωνία του μέλους του τμήματος ασφαλείας της οργάνωσης της Νίκαιας (Αγγος) με τον υπεύθυνο πολιτικής δράσης (Καζαντζόγλου) και εκείνου με τον γραμματέα πυρηνάρχη της τοπικής (Πατέλη), ενώ ο τελευταίος κατέφυγε στον βουλευτή Λαγό (υπεύθυνο Περιφέρειας Πειραιά) που με τη σειρά του απευθύνθηκε στον Αρχηγό.

Στον Κασιδιάρη ρίχνει τις ευθύνες για τις στρατιωτικές επιδείξεις της οργάνωσης ο Αρχηγός |

Πάμπολλα παρόμοια στοιχεία καθιστούν σχεδόν αδύνατη την υλοποίηση του σχεδίου αποστασιοποίησης, εφόσον η αναφορά σε συγκεκριμένα στελέχη της ηγεσίας θα είναι καθημερινή. Αλλά ο Αρχηγός το αποπειράθηκε ήδη από την αρχή των συλλήψεων.

Υπάρχει βέβαια και μια πρόσθετη δυσκολία σε αυτό το σχέδιο. Αν δεν είναι παρών ο Αρχηγός, οι βουλευτές και η ηγεσία της οργάνωσης, πώς είναι δυνατόν να δίνουν τον τόνο οι χρυσαυγίτες; Πώς είναι δυνατόν να συγκεντρώνονται κάθε μέρα στο δικαστήριο για να προκαλέσουν αυτό που ξέρουν πολύ καλά, δηλαδή την τρομοκράτηση των θυμάτων, των μαρτύρων και κυρίως του δικαστηρίου;

Η απάντηση έχει δοθεί από τον ίδιο τον Αρχηγό εδώ και πολλά χρόνια. Ουδέποτε εμφανίστηκε ο ίδιος στις πολλές δίκες που έχουν διεξαχθεί με κατηγορούμενους χρυσαυγίτες. Ακόμα και όταν δικάζονταν πρωτοκλασάτα στελέχη της οργάνωσης, ο ίδιος ήταν απών. Άλλωστε μέχρι πολύ πρόσφατα ο πυρήνας της Χρυσής Αυγής ήταν εξαιρετικά περιορισμένος.

Το ιστορικό μιας απουσίας

Τη γραμμή αυτή ακολουθεί ο Μιχαλολιάκος από την πρώτη στιγμή που εμφανίστηκε στον χώρο της βίαιης ακροδεξιάς δράσης.

Η πρώτη εμφάνιση στο πεζοδρόμιο της βίαιης ομάδας Μιχαλολιάκου, Καλέντζη, Τσιαπούρη και Περδικάρη σημειώνεται κατά την εξέγερση του Πολυτεχνείου το 1973. Ως «εθνικοσιαλιστική πτέρυγα» της οργάνωσης του Πλεύρη Κόμμα 4ης Αυγούστου, η τετράδα θα τεθεί στην υπηρεσία των χουντικών δυνάμεων καταστολής. Άλλα ενώ ο Τσιαπούρης θα κατηγορηθεί μετά την πτώση της χούντας για δολοφονίες άσπλων πολιτών (ως ελεύθερος σκοπευτής από την ταράτσα του υπουργείου Δημόσιας Τάξης), ο Μιχαλολιάκος θα παραμείνει αόρατος. Ακόμα και σήμερα πάντως μνημονεύει τον παλιό του συναγωνιστή «Ηλία».

Η δράση του Μιχαλολιάκου γίνεται ορατή στη Μεταπολίτευση, αλλά ο ίδιος καταφέρνει να ξεγλιστρά. Στις 16.12.1976 κατά την κηδεία του βασανιστή της χούντας αστυνόμου Μάλλιου, ο οποίος δολοφονήθηκε από τη «17 Νοέμβρη», ομάδες χουντικών και νεοφασιστών επιτέθηκαν και τραυμάτισαν σοβαρά δημοσιογράφους. Ο Μιχαλολιάκος συλλαμβάνεται, αλλά αφήνεται ελεύθερος. Οταν στις 9.5.1978 ξεκίνησε η δίκη για τα επεισόδια ο Μιχαλολιάκος δεν βρισκόταν στο εδώλιο, διότι είχε ήδη καταταγεί στον στρατό (από τα τέλη του 1977) και το δικαστήριο αποφάσισε να διαχωρίσει την υπόθεση γι' αυτόν και άλλον έναν κατηγορούμενο, κρίνοντας ότι δεν είχαν κλητευτεί εμπρόθεσμα. Η δίκη του με την κατηγορία της συμμετοχής στα αιματηρά επεισόδια στην κηδεία του Μάλλιου δεν θα γίνει ποτέ. Τα αδικήματα που τον βάρυναν θα παραγραφούν τον Δεκέμβριο του 1981, πέντε χρόνια μετά τις βίαιες επιθέσεις στους δημοσιογράφους.

Είχε προηγηθεί στις 29.1.1977 άγριος ξυλοδαρμός του δημοσιογράφου Κακαουνάκη (τον οποίον πετούν σε ασβεστόλακκο) από νεοφασίστες. Κανείς δεν εντοπίστηκε ως ένοχος. Και τώρα κατονομάζει ως δράστες τον Καλέντζη και τον Μιχαλολιάκο ο συνιδρυτής της Χρυσής Αυγής και θεωρητικός του ναζισμού -κατά δήλωσή του- Ιωάννης Περδικάρης.

Στις 31.7.1978 η Γενική Ασφάλεια Αθηνών ανακοίνωσε ότι εξάρθρωσε φασιστική τρομοκρατική οργάνωση και έχει συλλάβει εννέα άτομα. Ανάμεσά τους ο Νικόλαος Μιχαλολιάκος, κατηγορούμενος μαζί με άλλους τρεις «για κατάρτιση και συμμετοχή σε τρομοκρατική ομάδα, προς διάπραξη εγκλημάτων δι' εκρηκτικών υλών». Τελικά ο Αρχηγός θα παραπεμφθεί με πολύ ελαφρύτερες κατηγορίες, όχι δηλαδή με τον αντιτρομοκρατικό 774/1978, αλλά με τον νόμο 495/1976 «Περί όπλων και εκρηκτικών». Στη δίκη που έγινε στις 16.1.1979 ο Μιχαλολιάκος καταδικάστηκε σε 13 μήνες και 10 μέρες, μια ποινή που μειώθηκε με αναίρεση σε 12 μήνες.

Μετά την αποφυλάκισή του θα δημιουργήσει τον «Κύκλο της Χρυσής Αυγής» ως μια ιδιότυπη στοά ναζιστών. Άλλα τα πράγματα για την ακροδεξιά βία δεν ήταν πολύ ευνοϊκά. Ο Μιχαλολιάκος εξαφανίζεται το 1983 για πολλούς μήνες στη Νότια Αφρική. Και όταν επιστρέφει, ο έγκλειστος δικτάτορας Παπαδόπουλος του αναθέτει την ηγεσία της Νεολαίας ΕΠΕΝ. Ήταν η πρώτη φορά που ο Μιχαλολιάκος χρησιμοποίησε τη μορφή του πολιτικού κόμματος για να ξεχαστεί η σχέση του με τη ναζιστική βία.

Και βέβαια από το 1986 που ανασυγκροτεί τη Χρυσή Αυγή, με σκοπό «να κυριαρχήσει στο πεζοδρόμιο», ο Μιχαλολιάκος πάνει να εμφανίζεται στις βίαιες ενέργειες της οργάνωσής του. Από τότε παραμένει μακριά από το «μέτωπο» και αγωνίζεται πάντοτε διά αντιπροσώπου. «Ο Αρχηγός, ως συνήθως, καθοδηγούσε την επιχείρηση από τα γραφεία» γράφει για τα επεισόδια του Νοεμβρίου του 1995 ο Κουσουμβρής.

Παράλληλα, από την ίδια περίοδο, ο Μιχαλολιάκος δεν πάτησε το πόδι του σε δικαστήριο, ούτε καν κλήθηκε από την αστυνομία για ανάκριση, παρά το γεγονός ότι έγιναν αρκετές δίκες χρυσαυγιτών και μάλιστα στελεχών. Πιο γνωστή και χαρακτηριστική η υπόθεση Περίανδρου για την επίθεση της χρυσαυγίτικης φάλαγγας στους τρεις αριστερούς νέους τον Ιούνιο του 1998. Γιατί ενώ σε όλες τις άλλες περιπτώσεις η οργάνωση κρατούσε χαμηλούς τόνους, σ' αυτή την περίπτωση έκανε ολόκληρη καμπάνια

με το σύνθημα ότι πρόκειται για «πολιτική σκευωρία». Κάτι σαν κι αυτά που ισχυρίζεται σήμερα. Αλλά στη δίκη ο Αρχηγός ήταν άφαντος. Οχι μόνο για να καθησυχάσει τον Περίανδρο και να τον πείσει ότι έτσι έπρεπε να γίνει και για το δικό του καλό, ο Μιχαλολιάκος φρόντισε να είναι συνήγορος του υπαρχηγού ο αδελφός του. Γνωρίζουμε βέβαια σήμερα ότι αυτό δεν έσωσε τον Ανδρουτσόπουλο.

Και όταν τα πράγματα σκουραίνουν πολύ, ο Μιχαλολιάκος δεν έχει πρόβλημα να κλείσει το «μαγαζί». Συνέβη τον Δεκέμβριο του 2005, όταν ο Αρχηγός γνωστοποίησε την προσωπική του απόφαση για «αναστολή κάθε πολιτικής δραστηριότητος» της οργάνωσης με το σκεπτικό ότι «ζούμε σε ένα καθεστώς που, εις ό,τι αφορά τουλάχιστον τους Ελληνες Εθνικιστές, δεν υπάρχει πολιτική ελευθερία». Το πρόσχημα για την αναστολή ήταν μια βομβιστική ενέργεια, αλλά στην πραγματικότητα η οργάνωση βρισκόταν στριμωγμένη για πρώτη φορά από πολιτικά κόμματα, δήμους και μέσα ενημέρωσης, επειδή είχε γίνει γνωστό ότι ετοίμαζε τη διοργάνωση ενός πανευρωπαϊκού «Φεστιβάλ Μίσους» στην Ελλάδα. Το φεστιβάλ ματαιώθηκε και ο Αρχηγός φρόντισε να προφυλαχτεί μέσω της μετονομασίας σε Πατριωτική Συμμαχία.

Στην ίδια κατηγορία της απόπειρας κάλυψης ανήκει η συμμετοχή της Χρυσής Αυγής στους συνδυασμούς του ΛΑΟΣ (Νομαρχιακές 2002) και της Πρώτης Γραμμής του Πλεύρη (ευρωεκλογές 1999).

Ο εφιάλτης του Αρχηγού

Το πρόβλημα για τον Αρχηγό είναι ότι την ίδια τακτική εμφανίζονται να ακολουθούν και άλλα στελέχη της οργάνωσης. Την ίδια υποχωρητική στάση απέναντι στις όποιες κατηγορίες (άμεση αποκήρυξη της βίας, καταγγελία της συγκεκριμένης ενέργειας, προσπάθεια απόδοσης ευθυνών σε άλλους) θα τη συναντήσουμε σε όλους τους συναγωνιστές του. Πρόκειται δηλαδή για μια στάση της ίδιας της οργάνωσης, δομική στη μεθοδολογία της βίαιης δράσης της. Το διαπιστώσαμε στις απολογίες όλων των ηγετικών στελεχών, αμέσως μετά τις συλλήψεις τον Σεπτέμβριο του 2013. Μπροστά στους ανακριτές στράφηκε ο ένας εναντίον του άλλου, αποδίδοντας λ.χ. το «Εγέρθητω» σε αυχενή έμπινευση του Γερμενή, τις επιθέσεις στους μικροπωλητές στη Ραφήνα και το Μεσολόγγι στον υπερβάλλοντα ζήλο των τοπικών βουλευτών και τη στρατιωτική επίδειξη στον Μελιγαλά σε προσωπικό λάθος του Κασιδιάρη. Εν χορώ οι απολογούμενοι χρυσαυγίτες απαρνήθηκαν τον εθνικοσοσιαλισμό, τον ναζιστικό χαιρετισμό και τα σύμβολά τους, ακόμα κι αυτά που φέρουν στο σώμα τους.

Αλλά έχουμε και τα παραδείγματα από το παρελθόν. Οπως αναφέρει ο Κουσουμβρής, δύο ηγετικά στελέχη της οργάνωσης, ο Ηλίας Παναγιώταρος και ο Δημήτρης Ζαφειρόπουλος (τότε υπαρχηγός της οργάνωσης, ο οποίος πλέον έχει αποχωρήσει και καταγγέλλει μάλιστα ότι τον έδειρε ο Κασιδιάρης), δεν δίστασαν να αρνηθούν στο δικαστήριο ακόμα και μια συμβολική ενέργεια που θα περίμενε κανείς να έχουν το θάρρος να την υπερασπιστούν. Ήταν κατά σύμπτωση 20 Απριλίου του 2000, όταν η Χρυσή Αυγή διοργάνωσε συγκέντρωση διαμαρτυρίας έξω από το ξενοδοχείο Ιντερκοντινένταλ, στο οποίο είχε προγραμματιστεί συνέδριο επιχειρηματιών της Ελλάδας και της Τουρκίας. Τελικά μαζεύτηκαν λίγες δεκάδες χρυσαυγιτών και το μόνο αξιοσημείωτο γεγονός ήταν ότι κάηκε μια τουρκική σημαία.

Διηγείται ο Κουσουμβρής: «Την επομένη το πρωί δέχομαι ένα τηλεφώνημα στο σπίτι. Ήταν ο Αρχηγός, ο οποίος μου είπε ότι συνελήφθη ο Παναγιώταρος και ο Ζαφειρόπουλος».

Ενδιαφέρον έχει το γεγονός ότι και τα δύο ηγετικά στελέχη όχι μόνο αρνήθηκαν την προσωπική τους εμπλοκή στο κάψιμο της σημαίας, αλλά καταδίκασαν και την ίδια τη συμβολική πράξη του καψίματος. Στην απολογία του ο Παναγιώταρος αρνείται ακόμα και ότι είναι μέλος της οργάνωσης: «Ως φίλος του πολιτικού κόμματος Χρυσή Αυγή συμμετέχω σε διάφορες κατά καιρούς εκδηλώσεις του, όποτε το επιτρέπει και η φύση της δουλειάς μου. Η ειδοποίηση για τη συγκεκριμένη εκδήλωση έγινε προς εμένα τηλεφωνικώς, όπως γίνεται συνήθως. Η παρουσία μου εκεί έγινε με μοναδικό σκοπό τη διαμαρτυρία μου εναντίον της συγκεκριμένης εκδήλωσης. Δεν έχω καμιά σχέση με την υποστολή και το κάψιμο της τουρκικής σημαίας, το οποίο γεγονός έβλαψε την όλη εκδήλωση διαμαρτυρίας. Αυτόν που κατέβασε τη

σημαία δεν τον είδα, ούτε έμαθα ποιος είναι». Και σε άλλο σημείο της απολογίας του: «Επαναλαμβάνω ότι κατακρίνω το κάψιμο της σημαίας».

Τα ίδια και ο Ζαφειρόπουλος: «Αρνούμαι τις κατηγορίες που αναφέρονται στο κατηγορητήριο και δηλώνω ότι συμμετείχα σε μια ειρηνική εκδήλωση με σκοπό να εκφράσω τις απόψεις μου με δημοκρατικό τρόπο. Δεν συμμετείχα σε επεισόδια ούτε είχα καμιά ανάμιξη στο κάψιμο της τουρκικής σημαίας και καταδικάζω το γεγονός αυτό. Δεν ενώθηκα με κανένα από τα ευρισκόμενα στην εκδήλωση διαμαρτυρίας άτομα για τη διάπραξη κάποιου αδικήματος. [...] Ενας φίλος μου με ειδοποίησε τηλεφωνικά για την εκδήλωση». Και όταν ο ανακριτικός υπάλληλος του επισημαίνει ότι σύμφωνα με τα τηλεοπτικά ρεπορτάζ ήταν αυτός που κρατούσε την ντουντούκα και διεύθυνε τη συγκέντρωση, ο Ζαφειρόπουλος το αρνείται κι αυτό: «Πράγματι, εντελώς αυθόρμητα πήρα μια ντουντούκα από κάποιον άλλον συμμετέχοντα και όπως και άλλα άτομα εξέφρασα τις απόψεις μου, χωρίς να υβρίσω κανένα και ειδικότερα το τουρκικό κράτος».

Ακόμα και στην πιο χαρακτηριστική περίπτωση, την υπόθεση της δολοφονικής επίθεσης του 1998, όταν έφτασε στο εδώλιο ο Περίανδρος εμφανίστηκε ως ένας απλός αδιόριστος καθηγητής κι αυτός. Εφτασε στο σημείο να πει ότι υποστήριζε τον αγώνα των εκπαιδευτικών, στον οποίο μετείχαν τα θύματα της χρυσαυγίτικης φάλαγγας (Κουσουρής, Καραμπατσόλης, Φωτιάδης). Μάλιστα σε μια αποστροφή της απολογίας του, στην οποία δεν δόθηκε τότε ιδιαίτερη σημασία, ο μέχρι τότε υπαρχηγός της οργάνωσης δήλωσε ότι δεν μπορεί να αποκλείσει τα ενδεχόμενο να ήταν δράστες άλλα μέλη της Χρυσής Αυγής! Με βάση το υλικό της δικογραφίας αυτή η δήλωση παίρνει άλλη σημασία. Γιατί ανάμεσα στα ντοκουμέντα που θα κληθεί να εξετάσει το Τριμελές Εφετείο στις 20 Απριλίου είναι και μια τηλεφωνική συνομιλία του Περίανδρου, στην οποία κατονομάζει τον Αρχηγό και δύο στελέχη της οργάνωσης ως υπεύθυνα για την επίθεση του 1998. «Αν ανοίξω το στόμα μου, στέλνω φυλακή τον Παναγιώταρο για φυσικό αυτουργό για τα επεισόδια του '98 και ηθικό αυτουργό στέλνω φυλακή τον Μιχαλολιάκο». Και παρακάτω: «Άμα ανοίξει η υπόθεση του '98, πάει ο Ζαφειρόπουλος φυλακή» (Ιός, «Περίανδρος εναντίον Κάτμαν», 9.11.2014).

Το δικαστήριο δεν πείστηκε για τα αγαθά αισθήματα του Περίανδρου και τον καταδίκασε. Αλλά το θέατρο αναμένεται να ξαναπαιχτεί σε λίγες μέρες στον Κορυδαλλό. Η ηγεσία της οργάνωσης θα προσποιηθεί ότι

δεν έχει καμιά σχέση με βίαιες και εγκληματικές ενέργειες, θα απαρνηθεί τον εθνικοσοσιαλισμό, θα εγκαταλείψει στην τύχη τους όσους συναγωνιστές τους είναι αυτουργοί. Και κυρίως θα προσπαθήσει να απέχει από τα εδώλια, με το πρόσχημα ότι έχει πολλή δουλειά στη... Βουλή. Εκεί δηλαδή που, όπως λέει ο Μιχαλολιάκος, αισθάνονται «μια σιχασιά και μια αηδία» και είναι έτοιμοι να βγουν στους δρόμους για να δούμε «τι σημαίνει Τάγματα Εφόδου».

Διαβάστε

- Υπόμνημα της «Πολιτικής Αγωγής του αντιφασιστικού κινήματος για τη δίκη της Χρυσής Αυγής» (εκδ. Μαρξιστικό Βιβλιοπωλείο).

Τα βασικά στοιχεία του κατηγορητήριου για την εγκληματική οργάνωση

<http://jailgoldendawn.com>

- Χάρης Κουσουμβρής «Γκρεμίζοντας τον μύθο της Χρυσής Αυγής» (εκδ. Ερεβος, Πειραιάς 2004).

Η προσωπική εξιστόρηση ενός ηγετικού στελέχους (και ταμία) της ναζιστικής οργάνωσης με ενδιαφέρουσες λεπτομέρειες για την τακτική του Αρχηγού.

- Ιων Φιλίππου «Χρυσή Αυγή. Πολιτικός Οδοδείκτης» (εκδ. Ηλεκτρον, Αθήνα 2013).

Αγνωστα στοιχεία και επιβεβαίωση των γνωστών από τον συνιδρυτή της οργάνωσης Ιωάννη Περδικάρη.

Επισκεψίες

- **XYZ Contagion**

«9+1 σκηνές από την ιστορία της ελληνικής ακροδεξιάς που ρίχνουν φως στην άγνωστη Χρυσή Αυγή». (Carpe Librum, Αθήνα 2014).

Προσβάσιμο και στο ιστολόγιο των συγγραφέων:

<https://xyzcontagion.wordpress.com/>

- Ιός «Το κρυφό πρόγραμμα της Χρυσής Αυγής». («Εφημερίδα των Συντακτών», 4.1.2015).

<http://www.efsyn.gr/arthro/kryfo-programma-tis-hrysis-aygis>.

Οι πραγματικές θέσεις της ναζιστικής οργάνωσης, γραμμένες από τον Αρχηγό με το ψευδώνυμο Νίκος Εξαρχος

Πηγή: Ιός της Εφημερίδας των Συντακτών